

sitat, dels mateixos centres i de persones coneixedores de la seva realitat, ja que així es possibilitaria una connexió entre els problemes reals i les vies de solució.

En el transcurs del congrés es presentaren diverses comunicacions, moltes d'elles descriptives d'experiències concretes de cada centre. Tanmateix van faltar conclusions i propostes obtingudes a partir de cada realitat, fet que hagués optimitzat la utilitat de les comunicacions. Més enllà de les sessions acadèmiques s'establiren els contactes pertinents i normals en tot congrés que tendien a treure'n uns fruits palpables en el futur. A partir d'unes reunions es concretaren els centres que donaven suport a la creació d'una comissió encarregada de fer propostes per a la formació d'una coordinadora i d'establir les funcions que hauria d'assumir i els projectes que caldria endegar. La comissió ha estat creada i ara caldrà que els Centres d'Estudis facin costat a la idea d'establir una relació i una coordinació per fer front als reptes que el present i el futur ens demanen.

Josep Santesmases i Ollé

COMISSIÓ DE CENTRES D'ESTUDI

Amb sintonia amb la inquietud manifestada en les conclusions del I Congrés de Centres d'Estudi de Parla Catalana, en relació a l'establiment d'una coordinació entre aquests organismes, es decideix de crear una «Comissió» que estudiarà i contactarà amb tots els centres per mirar la viabilitat i les formes de coordinació dels Centres d'Estudis en temes que els afecten.

En conseqüència, els centres aquí reunits han resolt que la «Comissió gestora» que doni suport a aquesta idea inicial estigui formada pels Instituts següents: Centre d'Estudis de la Marina Alta, Centre d'Estudis del Baix Llobregat, Institut d'Estudis Penedesencs, Institut d'Estudis Vallencs, Patronat Eiximenis de Girona, Centre d'Estudis Socials de Vic i Centre d'Estudis d'Història Local de València.

Per donar més informació general, s'acorda també que els telèfons seran el (93) 886 12 22 i el (977) 60 06 60.

III Jornades d'Arxivística de Catalunya

Al llarg dels dies 25, 26, 27 i 28 d'abril d'enguany s'han celebrat a la ciutat de Girona les III Jornades d'Arxivística de Catalunya organitzades per l'Associació d'Arxivers de Catalunya, sota el patrocini de l'Ajuntament de Girona i amb la col·laboració del Departament de Cultura de la Generalitat, la Diputació de Girona i la Caixa de Girona.

En aquesta ocasió, el tema d'anàlisi i de debat s'ha centrat en l'accés a la documentació pública, amb l'assistència de 260 congressistes i la presentació i posterior debat de les onze ponències, les quals han estat recollides en un volum de la revista *Lligall*, i que foren lliurades als assistents. En l'acte de cloenda es procedí a la lectura de les conclusions que reproduïm tot seguit.

El tema d'aquestes III Jornades d'Arxivística de Catalunya s'inscriu en el dret general a la informació. Aquest dret és en tota societat avançada una pedra de toc del nivell d'apronfudiment de la democràcia, ja que de la informació se'n deriven la capacitat i la iniciativa dels ciutadans. La transcendència de la qüestió ultrapassa el marc estricte dels arxius i de la pràctica arxivística. Per tant, la seva regulació no és només una preocupació d'un sector professional, sinó una qüestió d'interès ciutadà.

Després de les sessions i dels debats efectuats, el comitè de resolucions presenta a la consideració dels assistents les següents conclusions:

I. Els experts en dret administratiu, que hi han participat, han constatat la necessitat de desenvolupar amb rang de llei el contingut de l'article 105 b) de la Constitució Espanyola, ja que d'altra manera el ciutadà resta en una situació d'indefensió. En el cas concret de la defensa del dret a la intimitat, s'ha proposat el desenvolupament legislatiu de l'article 18.4 de la Constitució, pel que fa a

l'ús específic de la informàtica en relació a les dades personals.

No hem d'oblidar que en el primer cas hi ha una recomanació de l'Assemblea del Consell d'Europa de 1979 en què insta els Estats membres a adoptar aquesta regulació; mentre que en el segon cas, hi ha un conveni, aprovat pel Consell d'Europa, subscrit el 1981 i assumit el 1985 pel govern espanyol.

II. Al llarg de les sessions s'ha evidenciat la doble dimensió de la qüestió de l'accés a la documentació: l'accés a la documentació en la fase prèvia a l'ingrés a l'arxiu; l'accés a la documentació ingressada a l'arxiu.

En la primera fase, des que el document existeix fins que ingressa a l'arxiu, es constata una manca de regulació que dificulta l'exercici del dret constitucional dels ciutadans a l'accés a la documentació pública, dret irrenunciable en una societat democràtica avançada.

Pel que fa a la documentació ingressada als arxius, hem constatat:

1. En relació a la documentació dels arxius de l'administració de l'Estat, existeixen algunes pautes legals per resoldre els problemes d'accés, a l'espera, però, dels dictàmens de la Comissió Superior Qualificadora de Documents Administratius, pendent de creació des de 1985.

2. Respecte a la documentació autònoma i local catalana, la regulació de la qual correspon competencialment a la Generalitat, la normativa actual (Llei d'Arxius i Llei Municipal i de Règim Local) és més restrictiva que la d'àmbit estatal i limita el dret dels ciutadans a l'accés a la documentació tal i com ho planteja la Constitució Espanyola.

3. Les experiències dels països que han desenvolupat normatives en aquest sentit, com hem vist en els casos de França, Canadà i Quebec, demostren que aquesta regulació és factible i que resulta efectiva com a instrument de control democràtic de l'administració i alhora com a garantia del dret dels ciutadans a la in-

limitat.

Es per tot això que, recollint les aportacions efectuades al llarg de les sessions i dels debats, proposem:

1. Que s'exerceixi la iniciativa legislativa, tant a nivell d'Estat com autònom, per regular l'accés a la documentació pública. Proposta que en el nostre cas s'ha de traduir en una Llei Catalana d'Accés a la Documentació Pública.

2. En la línia de la ineludible revisió de la legislació catalana sobre arxius, que ja fou sol·licitada en les anteriors jornades d'arxivística, suggerència que fou recollida per l'administració però que encara no s'ha dut a terme, creiem que urgeix la incorporació de preceptes que garanteixin un accés obert a la documentació d'acord amb el marc constitucional.

3. La materialització del dret d'accés a la documentació ha d'anar acompanyada inexcusablement d'un augment de les assignacions econòmiques necessàries per tal de superar els déficits actuals en termes de recursos materials, tècnics i humans. Només d'aquesta manera l'administració i els administrats sabran quina documentació hi ha, on es troba i com accedir-hi.

4. La qüestió del dret a l'accés ha esdevingut una exigència més per als professionals de l'arxivística. Aquest fet exemplifica que, en el si de cadascuna de les institucions, els arxivers es converteixen en els experts en la documentació en totes les seves dimensions. Per tant, aquesta creixent complexitat de la professió exigeix una formació alta i especialitzada de nivell universitari.

També recollim la preocupació manifestada a aquest comitè per un sector de professionals en relació a la necessitat d'iniciar un debat sobre l'actual sistema arxivístic català, que condueixi a un model més integrador i racional.

Ramon Alberch

